

SIMION FLOREA MARIAN – REPER ÎN VALORIFICAREA CULTURII TRADIȚIONALE

ELENA PASCANIUC

Simion Florea Marian – Bezugspunkt in der Neuwertung der traditionellen Kultur

(Zusammenfassung)*

Kurz vor dem 100jährigen Todestag Simion Florea Marians (1847–1907) – er war Priester, Professor, Mitglied der Rumänischen Akademie, Folkloresammler und Ethnograph – hat man gesagt, dass er der Posterität nicht nur ein durch Umfang und Wert unvergleichbares Werk, sondern auch ein menschliches, von Zeitzeugen und Nachfolgern hoch geschätztes Lebensmuster hinterlassen hat. Mit den neunundzwanzig im Laufe seines Lebens gedruckten Bänden, darunter 11 von der Rumänischen Akademie herausgegeben wurden, mit zahlreichen ethnographischen Sammlungen, Monographien, Synthesen und Arbeiten enzyklopädischen Charakters – *Cromatică poporului român*; Empfangsrede, gehalten in der Aula der Rumänischen Akademie, 1882; *Ornitologia poporană română*, Bd. I–II, 1883; *Descântece poporane române*, 1886; *Nunta la români*, 1890; *Înmormântarea la români* und *Nașterea la români*, 1892; *Sărbătorile la români*, I. Bd., 1898; II. Bd., 1899; III. Bd., 1901; *Insectele în limba, credințele și obiceiurile românilor*, folkloristische Studie, 1903 u. a. – hat „der grösste Wissenschaftler, den [die Stadt] Suczawa gegeben hat“, durch seine Arbeitskraft, Bescheidenheit und Gutmütigkeit, sowie durch seine Teilnahme an der Lösung sozialer Probleme der Bukowina die Zeitgenossen sehr beeindruckt. Hundert Jahre später bleibt er noch ein Bezugspunkt in der Forschung der rumänischen traditionellen Kultur und Zivilisation. Die Posterität ist ihm aber – hinsichtlich der Anwesenheit und Bewertung des Werkes dieses Bukowiner Akademikers in den öffentlichen Kreisen – undankbar gewesen. Bis Anfang der 90er Jahre hatte man kein Hauptwerk von Simion Florea Marian neu veröffentlicht. Diejenige Arbeiten, die trotzdem erschienen sind, waren nur „Popularisierungsausgaben“, Übersetzungen oder Auswahlbände, so dass das

---

* Traducere: Ștefănița-Mihaela Ungureanu

Unveröffentlichte vergessen blieb. Innerhalb der wissenschaftlichen Gemeinschaft haben doch einige dem mündlichen Schaffen und der mündlichen Kultur gewidmete Forscher (I. C. Chițimia, N. Jula, Ovidiu Birlea, Romulus Vulcănescu, Paul Leu) die Persönlichkeit, das Werk, den Beitrag und die kulturelle Erbe Simion Florea Marian durch Nachrufe, Studien und Artikel hervorgehoben. Die erste, ihm gewidmete Monographie veröffentlichte Mircea Fotea, unter dem Titel *Simeon Florea Marian. Folclorist și etnograf* (Bukarest, 1987). Am Anfang des neuen Millenniums wurden in kritischen Ausgaben das Grundwerk *Sărbătorile la români* (Jordan Datcu, Bd. I–II, 1994) und die Trilogie *Nașterea la români, Nunta la români, Înformântarea la români* (Teofil Teaha, Ioan Șerb, Ioan Ilișiu, 1995) veröffentlicht. Eine andere kritische Ausgabe dieser drei letztgenannten Werke ist 2000 erschienen. Das Jahr 2008 war für die Verwertung der kulturellen Erbe Simion Florea Marian ein sehr bedeutendes: das erste Band des Werkes *Botanica poporană română* (Suceava, Mușatinii Verlag) wurde herausgegeben – eine wichtige Arbeit, die fast ein Jahrhundert lang in Manuskriptform blieb. Die Verfasserin der kritischen Ausgabe dieser Arbeit – „eine authentische Enzyklopädie der Volkskunde“, an der der Gelehrte und Priester sein ganzes Leben gearbeitet hat – ist die Museumskuratorin Aura Doina Brădățan. Unter ihrer Mitwirkung sind auch die letzten zwei Bände der *Botanica poporană română* in Suczawa 2010 erschienen. Der neueste, dem Akademiker Simion Florea Marian gewidmete Beitrag gehört derselben Museumskuratorin Aura Doina Brădățan. Es handelt sich um ihre veröffentlichte Doktorarbeit, *Fondul memorial-documentar „Simion Florea Marian” din Suceava. Istoric. Contribuția la cultura română*. Diese bezieht sich auf einen besonderen Nachlass des Akademikers, und zwar eine Sammlung kulturell-historischer Güter, die den wichtigsten dokumentarischen Fonds aus Suczawa bildet und den bekannten Bukowiner Folkloresammler uns auch als Historiker, Naturforscher, Pädagoge und sozial verankerter Mensch darstellt.

Schüsselwörter und -ausdrücke : Simion Florea Marian, Hauptwerke, Folklore, Ethnographie, Verwertung der kulturellen Erbe der Bukowina, dokumentarischer Fonds.

În preajma comemorării centenarului morții lui Simion Florea Marian (1847–1907) – preot, profesor și membru al Academiei Române, folclorist și etnograf, unul dintre „cei iubitori de osteneală [...] pentru prosperitatea și dezvoltarea neamului nostru”¹, după cum îl considera episcopul Melchisedec, în urma vizitei în Bucovina anului 1881, – se afirma că acesta a lăsat posterității nu numai o operă neegalată prin dimensiuni și valoare, ci și un model uman, apreciat deopotrivă de contemporani și de urmași.

Primele preocupări folcloristice ale lui Simion Florea Marian datează din anii de liceu. Textele culese (și datate de Marian însuși) în perioada 1864–1865 sunt câteva povești² despre Pepelea, pe care elevul Marian de la Obergymnasium-

---

¹ Liviu Papuc, *Corespondență Simion Florea Marian – episcopul Melchisedec*, în vol. *Studii și comunicări. Simion Florea Marian*, [Suceava], Editura Suceava, 2000, p. 72.

² Mircea Fotea, primul monograf al folcloristului sucevean, menționează în lucrarea sa: „În Fondul memorial și documentar «S. Fl. Marian» de la Suceava se păstrează manuscrisul poveștii

ul din Suceava le-a adunat în două broșuri³. Foarte repede însă, interesul pentru adunarea creațiilor orale sporește, ca și preocuparea pentru valorificarea materialului adunat de el însuși sau prin intermediari, colegi de liceu pe care îi ruga în timpul vacanțelor „să-i aduc(ă) niște cântece populare, fie doine, balade, hore, chiuituri, ba chiar povești, zicând că lui îi trebuie”⁴. Debutul publicistic al viitorului academician bucovinean a avut loc în periodicul transilvănean al lui Iosif Vulcan, „Familia” publicându-i, la sfârșitul anului 1866, materialul *O nuntă la Ilișești în Bucovina*⁵.

La momentul debutului în volum, petrecut în 1869, S. Fl. Marian a dat întâietate culegerilor de poezie epică (baladelor) și lirică „din arealul bucovinean”. Broșura *Poesii populare din Bucovina. Balade române culese și corese de...*, apărută în 1869⁶, se numără printre primele culegeri de folclor românesc. Conține doar 10 balade, culese din Ilișești și Suceava. În același an, S. Fl. Marian începe să colaboreze la revistele conduse de B. P. Hasdeu, conducătorul direcției noi în folcloristica românească.

Următoarea lucrare publicată de folcloristul sucevean, tipărită în două volume, *Poesii populare române, adunate și întocmite de...*⁷, tributară încă tehnicii de corecție a textelor adunate – o „tehnică... în spiritul european al epocii”⁸, de altfel –, a fost apreciată ca „cea mai bogată colecție de balade din Moldova de Sus, posibilă într-o vreme când specia nu decăzuse într-atâta în amurg”⁹, chiar dacă aduce în atenție numai câteva tipuri noi. Această culegere a lui S. Fl. Marian, alături de alte antologii editate spre sfârșitul secolului al XIX-lea, au permis

---

Soldatul cel iubitoriu de băutură, în care apare mențiunea «Simion Fl. Marian, stud. III cl. gim.», ceea ce înseamnă că el a cules această poveste în anul școlar 1864–1865, la vârsta de 17 ani. La sfârșitul altei povești, *Pepelea și Smeii*, apare semnătura folcloristului și este indicat anul 1865. După cum ne este cunoscut până acum, acestea sunt primele sale culegeri de texte folclorice, care îl situează în rândul celor dintâi culegători de basme populare românești”. Vezi *Simeon Florea Marian folclorist și etnograf*, București, Editura Minerva, 1987, p. 30.

³ Paul Leu, *Simion Florea Marian, ctitorul etnografiei române*, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Suceava, Editura „George Tofan”, 2013, p. 40.

⁴ Gherasim Buliga, *Amintiri din viața amicului și colegului meu Simeon Florea Marian*, în „Junimea literară”, anul IV, nr. 6–7, 1907, p. 146.

⁵ S. Fl. Marian, *O nuntă la Ilișești în Bucovina*, în „Familia”, Pesta, anul II, nr. 38, 13/25 noiembrie 1866, p. 452–454; nr. 39, 20 noiembrie/2 decembrie 1866, p. 464–466; nr. 40, 27 noiembrie/9 decembrie 1866, p. 476–479.

⁶ S. Fl. Marian, *Poesii populare din Bucovina. Balade române culese și corese de...*, Botoșani, Editor I. V. Adrian, 1869, 109 p.

⁷ S. Fl. Marian, *Poesii populare române. Adunate și întocmite de ...*, Tom I, *Balade, cântece bătrânești*, Cernăuți, Tipografia lui G. Piotrovski, 1873, 222 p.; *Poesii populare române adunate și întocmite de ...*, Tom II, Cernăuți, Tipografia lui G. Piotrovski, 1875, 250 p.

⁸ Sabina Ispas și Nicoleta Coatu (coord.), *Etnologie românească. Folcloristică și etnomuzicologie II, Metodologie. Arhive. Instrumente de lucru*, Partea a 2-a, București, Editura Academiei Române, 2007, p. 30 (În continuare se va cita: *Etnologie românească*, II).

⁹ Ovidiu Birlea, *Istoria folcloristicii românești*, Ediție îngrijită și bibliografie de dr. Carmen Banța, *Cuvânt-înainte* de acad. Sabina Ispas, [Craiova], Editura Aius Printed, 2010, p. 294.

„urmărirea evoluției speciei în diferite zone” și constatarea lui Ovidiu Bârlea că, în Moldova, balada, ca specie, se afla în declin la jumătatea secolului al XIX-lea, „iar Bucovina, în genere mai conservatoare decât restul Moldovei, nu poseda nici ea o epică diferită de cea relevată de colecția Alecsandri”¹⁰.

Ulterior, „cel mai mare om de știință pe care l-a avut Suceava”¹¹ și-a impresionat contemporanii prin puterea de muncă. În semn de recunoaștere a meritelor sale în culegerea și cercetarea folclorului, a fost primit în Academia Română, în ședința din 26 martie 1881. A publicat 29 de volume, culegeri de literatură populară, monografiile etnografice și lucrări de sinteză cu caracter enciclopedic, cum sunt: *Chromatică poporului român*, discurs de recepție, rostit în aula Academiei Române, 1882; *Descânțetele populare române*, 1886; *Nunta la români*, 1890; *Înmormântarea la români și Nașterea la români*, 1892; *Sărbătorile la români*, vol. I, 1898 ; vol. II, 1899; vol. III, 1901; *Insectele în limba, credințele și obiceiurile românilor*, 1903. S-a distins prin modestie și blândețe, dar și prin implicarea în problemele sociale ale Bucovinei. După o sută de ani, rămâne încă un reper în cercetarea culturii și civilizației tradiționale românești.

Însă, din punct de vedere al prezenței și al valorificării operei academicianului bucovinean în circuitul public¹², până la începutul anilor '90 ai secolului al XX-lea, lui Simion Florea Marian nu i-a fost reeditată nicio lucrare majoră. Volumele care au apărut, totuși, au fost ediții de popularizare, traduceri, selecții din și repovestiri după originale, „ediții operate”¹³, dar opera inedită „a fost lăsată în uitare”¹⁴.

În schimb, în comunitatea științifică, cercetătorii dedicați culturii și creației orale au promovat prin evocări, studii și articole personalitatea lui Simion Florea Marian, opera, contribuția și moștenirea lăsată de el culturii române. Astfel, prima monografie¹⁵ dedicată folcloristului și etnografului S. Fl. Marian a apărut sub semnătura lui Mircea Fotea, în 1987. În zorii noului mileniu, i-au fost retipărite în ediții critice lucrările fundamentale, *Sărbătorile la români*¹⁶ și *Nașterea la români*, *Nunta la români*, *Înmormântarea la români*¹⁷.

¹⁰ *Etnologie românească*, II, p. 31

¹¹ Aura-Doina Brădățan, *Fondul memorial-documentar „Simion Florea Marian” din Suceava. Istorice. Contribuția la cultura română*, Suceava, Muzeul Bucovinei, Editura „Karl A. Romstorfer”, 2013, p. 16.

¹² Iordan Datcu, *Posteritatea operei lui Simion Florea Marian*, în vol. *Studii și comunicări. Simion Florea Marian*, [Suceava], Editura Suceava, 2000, p. 21–26.

¹³ *Ibidem*, p. 24.

¹⁴ Aura-Doina Brădățan, *op. cit.*, p. 52.

¹⁵ Mircea Fotea, *Simeon Florea Marian folclorist și etnograf*, București, Editura Minerva, 1987, 246 p.

¹⁶ Simion Florea Marian, *Sărbătorile la români*, vol. I–II, Ediție de Iordan Datcu, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994.

¹⁷ Simion Florea Marian, *Nașterea la români*, *Nunta la români*, *Înmormântarea la români*, Ediție îngrijită de Teofil Teaha, Ioan Șerb și Ioan Ilișiu, București, Editura Grai și suflet – Cultura Națională, 1995.

Bibliografia specială¹⁸ dedicată academicianului bucovinean, în veacul care a trecut de la moartea sa, numără 162 de titluri. Unii exegeți ai operei sale științifice, voci cu autoritate în folcloristica și etnologia românească actuală, au subliniat și situația paradoxală în care se găsește aceasta: citată adesea, dar mai puțin citită¹⁹, cu lucrări rămase timp îndelungat accesibile lecturii și cercetării doar în edițiile *princeps*, acest lucru denotând „o perpetuă neglijare și chiar uitare, mai mult decât supărătoare când e vorba de o întreagă serie de contribuții fundamentale, în aproape toate domeniile mari ale culturii tradiționale a românilor”²⁰, absența îndelungată a reeditărilor critice a operei sale (abia în 1995 a apărut prima ediție critică a lucrării în trei volume dedicate momentelor de trecere din viața omului, nașterea, nunta și înmormântarea), absența cvasi-totală a „adnotărilor critice necesare”.

În acest context, la cinci ani de la apariția primului volum al operei monumentale a lui Simion Florea Marian, *Botanica poporană română*²¹ – rămasă în manuscris de la moartea etnografului până în anul 2008 –, într-o ediție critică alcătuită de Aura-Doina Brădățan, Editura „Karl A. Romstorfer” a Muzeului Bucovinei a tipărit la Suceava, în condiții grafice elegante, volumul *Fondul memorial-documentar „Simion Florea Marian” din Suceava. Istoric. Contribuția la cultura română*²². Lucrarea reprezintă teza de doctorat a Aurei-Doina Brădățan, muzeograf la Casa memorială „Simion Florea Marian”. Prin publicarea cărții, autoarea readuce în atenția vieții cultural-științifice românești și internaționale – prin difuzarea în centrele universitare străine – un nume și o operă „fără de care etnografia și folclorul din România ar fi întârziat mult în a se fi afirmat științific” (I. Opreș, *Cuvânt-înainte*, p. 9).

Aura-Doina Brădățan lucrează de peste două decenii, cu pasiune, riguros și competent, la cercetarea, ordonarea și prelucrarea fondului documentar care se găsește în casa-muzeu, donată statului de urmașii lui Simion Florea Marian. Ea

---

¹⁸ Lista cu lucrările speciale a fost alcătuită de Aura-Doina Brădățan. Se găsește în volumul *Fondul memorial-documentar „Simion Florea Marian” din Suceava. Istoric. Contribuția la cultura română*, Suceava, Muzeul Bucovinei, Editura „Karl A. Romstorfer”, 2013, p. 430–439.

¹⁹ Ovidiu Bîrlea, *Istoria folcloristicii românești*, Ediție îngrijită și bibliografie de dr. Carmen Banța, *Cuvânt-înainte* de acad. Sabina Ispas, [Craiova], Editura Aius Printed, 2010, p. 292.

²⁰ Maria Cuceu, *Simion Florea Marian și cataloagele prozei populare*, în „«Suceava». Anuarul Complexului Muzeal Bucovina”, 2007–2008–2009, XXXIV–XXXV–XXXVI, Suceava, Editura Universității, 2009, p. 39.

²¹ Simion Florea Marian, *Botanica poporană română*, Volumul I, (A–F). Ediție critică, introducere, repere biobibliografice, indice *Botanica*, indice capitole publicate antum/postum, text stabilit, indice informatori și bibliografie de Aura Brădățan, Suceava, Editura Mușatinii, 2008, 700 p.; Volumul II (G–P), cu un *Cuvânt-înainte* de prof. univ. dr. Ioan Opreș, Suceava, Editura Academiei Române, 2010, 712 p.; Volumul III (P–Z), cu un *Cuvânt-înainte* de prof. univ. dr. Dumitru Murariu, Suceava, Editura Academiei Române, 2010, 742 p.

²² Aura-Doina Brădățan, *Fondul memorial-documentar „Simion Florea Marian” din Suceava. Istoric. Contribuția la cultura română*, Suceava, Muzeul Bucovinei, Editura „Karl A. Romstorfer”, 2013, 810 p.

motivează alegerea temei și elaborarea lucrării prin necesitatea de „a atrage atenția asupra obligației morale pe care încă o avem față de academicianul Simion Florea Marian, de a-i edita manuscrisele inedite și de a-i reedita lucrările rămase și acum, după un secol, ediții *princeps*, ca o reală contribuție adusă culturii, de folos științific lingviștilor, filologilor, istoricilor, naturaliștilor, și ca un cinstit act de pietate față de sacrificiul acestui mare român”²³.

Cu un *Cuvânt-înainte* semnat de conducătorul tezei de doctorat, prof. univ. dr. Ioan Opriș, lucrarea se dovedește a fi și o carte de vizită a „valorosului așezământ cultural supranumit «casa câștigată cu condeiul»”. În cuprinsul lucrării, autoarea include: *Introducere* (p. 15–20); Cap. I. *Simion Florea Marian, o viață în slujba culturii neamului românesc* (p. 21–52), cu șapte subcapitole purtând titluri sugestive – *Un pui de bucovinean în școala germană; Prigonit în propria țară, pribeag prin Transilvania; Tânăr teolog, păstor de suflete și duhovnic adevărat; Din Bucovina austro-ungară, în aula Academiei Române; Un preot cărturar, profesor la Gimnaziul kezaro-krăiesc greco-oriental; Autorul „cărții de aur” a țărânului român în cultura lumii; Sfârșitul timpuriu al unei vieți închinată culturii române* –, în care se fac referiri la: datele biografice; educație; debutul publicistic; formarea ca intelectual și teolog în Cernăuți; activitatea de teolog și profesor în Siret și Suceava; alegerea, în 1881, la Academia Română – Secțiunea Istorică; lucrările de referință privind cultura tradițională, folclorul și literatura populară; sfârșitul timpuriu al învățatului; Cap. II. *Istoricul „casei câștigate cu condeiul” și al colecțiilor* (p. 53–72) prezintă, tot în șapte subcapitole, „aventura casei” și a proprietarilor ei (primul, cel care a construit-o, a fost armeanul Ariton Capri; ultimii au fost Maria și Mihai Cărăușu, urmașii lui Simion Florea Marian), lupta dramatică pentru a o salva de la demolare, destinul cultural al edificiului de secol al XVIII-lea, care din 1969 a fost declarat secție a Muzeului Județean Suceava: *Casa „Simion Florea Marian”, monument istoric de secol XVIII; Prima restaurare a monumentului; Moștenirea materială și culturală; Agresiunea comunistă asupra „casei câștigate cu condeiul”; Un deceniu de luptă pentru salvarea casei de la demolare; Încă un deceniu de luptă pentru a dona statului o avere; Casa monument în contemporaneitate*; Cap. III. *Fondul memorial, între trecut și prezent* (p. 73–78) cu subcapitolele: *Înființarea casei memoriale; Prima expoziție memorial-documentară; Expoziția permanentă, în prezent*; Cap. IV. *Fondul documentar „Simion Florea Marian”* (p. 79–100): *Colecția de cărți; Colecția de manuale; Colecția de periodice; Colecția de partituri; Colecția de fotografii; Colecția de decorații*; Cap. V. *Colecția de documente. Istoric și prezentare analitică* (p. 101–180); Cap. VI. *Colecția de manuscrise. Istoric și prezentare analitică* (p. 181–244); Cap. VII: *Colecția de corespondență. Istoric și prezentare analitică* (p. 245–412); *Summary* (p. 413–422); *Bibliografie* (p. 423–452); *Indice de persoane* (p. 453–474); *Anexe* (p. 475–810) reprezentând fotografiile personale,

²³ *Ibidem*, p. 9–10.

de familie și ilustrații de epocă; facsimile după cărți din biblioteca lui Simion Florea Marian și după documente personale, familiale, istorice, culturale și cartografice, manuscrise inedite ale lui S. Fl. Marian și ale altor autori, corespondență.

Din cartea dedicată moștenirii culturale lăsate de academicianul sucevean aflăm că patrimoniul celui mai important fond documentar din Suceava – deschis publicului la 22 iunie 1974, sub numele de *Fondul memorial și documentar „Simion Florea Marian”*, în casa care a fost „căminul preotului cărturar din anul 1886 și până la sfârșitul vieții, în 1907” – cuprinde: 9 598 de cărți și periodice; 2 453 documente (personale și familiale, istorice, culturale și cartografice); 2 958 de scrisori; 945 de manuscrise; 5 400 de fotografii; 2 285 de donații. Din donații, au mai fost constituite încă trei fonduri documentare separate: Fondul *Dragoș Vitencu*; Fondul *Dumitru Florea Rariște*; Fondul documentar *Florica și Gherontie Doboș*.

În lucrarea sa, Aura Brădățan prezintă „pentru prima dată, monografic și analitic”: 350 de documente istorice, 139 de documente cartografice, 339 de documente culturale, 202 documente personale, 491 de documente familiale, 391 de manuscrise – toate aparținându-i lui Simion Florea Marian; 554 de manuscrise ale altor autori și 1 086 de scrisori, acestea reprezentând toată corespondența primită de academician (1 006 scrisori) și de soția acestuia, Leontina (80 de scrisori).

Muzeograful subliniază prezența în *Fond* a unei colecții „necercetate mai deloc”²⁴, colecția de manuale, „peste 200 de lucrări didactice, românești și străine, având valoare documentară și de patrimoniu cultural național, unele fiind dintre primele întrebuițate în școlile din Bucovina”²⁵. Numărul relativ mare și locul lor în biblioteca profesorului Marian trebuie înțelese mai ales ca o consecință a luptei de introducere a manualelor în limba română în școlile din Bucovina, ca rezultat al implicării lui în editarea și tipărirea lucrărilor didactice, în calitate de membru al Consiliului școlar districtual al județului Suceava în „Comisia de cercetare a cărților de limbă română” și de referent pentru lucrările didactice înscrise la Premiul Asociațiunii Craiovene al Academiei Române. Concluzia autoarei insistă pe această realitate: „Colecția de manuale din fondul documentar de astăzi nu se datorează așadar numai unui om care a adunat cărți, ci și unuia care a contribuit într-o mare măsură la tipărirea și răspândirea lor”²⁶. Alte colecții necunoscute publicului larg sunt: Colecția de partituri, Colecția de fotografii – „puțin cercetată și valorificată științific” – și Colecția de decorații, „inedită în totalitate”.

Valorificând documente inedite, cercetătoarea suceveană Aura Brădățan pune în valoare și alte preocupări ale academicianului bucovinean: de istoric,

---

²⁴ *Ibidem*, p. 18.

²⁵ *Ibidem*, p. 83.

²⁶ *Ibidem*, p. 86.

naturalist, pedagog și „om al cetății”, pe lângă cele de folclorist și etnograf, care l-au consacrat.

Prin cartea sa, prin informațiile inedite adunate în sutele de pagini și de imagini, muzeograful Aura-Doina Brădățan întregeste portretul spiritual al celui considerat „clasicul părinte al etnologiei românești” și își exprimă crezul în valorile lăsate moștenire de acesta. În același timp, își invită lectorii să-i fie și vizitatori în spațiul privilegiat al casei și grădinii care au constituit pentru Simion Florea Marian un „adevărat laborator de creație”.

Pentru cercetătorii contemporani, etnologi dar și de alte specialități, care parcurg volumul *Fondul memorial-documentar „Simion Florea Marian” din Suceava. Istoric. Contribuția la cultura română*, informațiile despre starea și conținutul documentelor și manuscriselor inedite aflate în Fondul de la Suceava contribuie substanțial la fluidizarea cercetării științifice, cu atât mai mult cu cât unele manuscrise sunt considerate și astăzi, la peste un veac de la conceperea lor, importante pentru cunoașterea aprofundată a culturii tradiționale românești. *Junețea la români* este al patrulea volum proiectat de autor să încheie seria monografică dedicată ciclurilor existenței. Cele peste 500 de file ale lucrării încă își așteaptă editorul, ca și alte manuscrise inedite: *Cântece din Bucovina și Ardeal*, *Doine populare române*, *Doine ostășești*, etc. Ele înfățișează și vorbesc în bună măsură despre o lume pe care nu o vom mai cunoaște decât din mărturiile preotului și etnografului bucovinean Simion Florea Marian.